Castelul generalului austriac Gyulay Ferencz

sat Mintia, comuna Vețel, județ Hunedoara

5 km față de Deva, 140 km față de Timișoara

Preț:	800.000 EUR
Suprafață teren:	6 ha
Suprafață construită:	1,800 m^2
Amprentă la sol:	924 m^2
Anexe:	foișor = 136 mp, garaj = 78 mp și grajd = 365 mp, în total 579 mp suprafață construită. Terenul este compus din 5 ha de parc dendrologic clasificat și 1 ha cu livadă.
Etaje:	DS+P
Camere:	20
Băi:	5
Preț/metru pătrat:	336.00
An:	1642/1834
Cod LMI:	HD-II-a-A-03366
Clasificare:	Monument istoric de valoare naţională si universală, clasă A.
Funcțiune:	Casă de vacanță, Cultural, HoReCa, Public, Rezidential, Turistic
Lifestyle	Castele / Conace, Artistice, Istorice
ID Proprietate:	HD02AHE-AS-A
Video:	https://www.youtube.com/embed/UXQKE85M2EI

https://sothebysrealty.ro/property/castelul-generalului-austriac-gyulay-ferencz

Castelul generalului austriac Gyulay Ferencz

Castelul a fost construit în secolul XVII de către Gyulay Ferencz, un general austriac, singurul copil al nobilului maghiar Gyulay Ignacz. Ferencz a ridicat conacul în locul unui imobil de dimensiuni mai mici. Familia generalului stăpânea pe-atunci toată localitatea Mintia, căreia i-a adăugat la nume titlul Marosnemeti, de la maghiarul „német" care înseamnă „neamţ".
La Castel au locuit mai mulţi descendenţi ai familiei Gyulay. În 1806, documentele pomenesc că moşia Mintia era stăpânită de Gyulay Istvan. Au urmat Albert şi K.R Gyulay. Contesa Constance Gyulay de Mintia, care s-a căsătorit cu Ladislau Kuun de Osdola, a moştenit apoi domeniul împreună cu fratele ei, Ludovic. În 1848, familia Gyulay se refugiază la Cluj, iar după revoluţie revin la Mintia doar Ludovic, Ladislau Kuun şi soţia sa, Constance, şi copiii acestora, Irene şi Géza.
Ludovic a fost ultimul moştenitor din familia Gyulay. El a scris peste 100 de jurnale despre conac şi despre Mintia. Toate sunt păstrate la Muzeul de Istorie din Cluj-Napoca". Ludovic Gyulay a modificat imobilul în anul 1834, dându-i forma pe care o are astăzi.
Ludovic Gyulay n-a fost căsătorit şi, deci, n-a avut urmaşi. Averea a ajuns la soţul surorii sale, Ladislau Kuun, fiind moştenită apoi de fiul acestuia, Géza Kuun. Géza a studiat literatura maghiară şi germană la Universităţile din Budapesta şi Gottingen şi a fost membru şi vicepreşedinte al Academiei de Ştiinţe din Budapesta. A frecventat cercurile înalte de la Viena şi a intrat în relaţii amicale cu celebrul compozitor Franz Liszt - unul dintre cei mai renumiţi pianişti ai tuturor timpurilor. În aceleaşi împrejurări a cunoscut-o şi pe scriitoarea Elena Ghica – fiica marelui ban Mihai Ghica, nepoata domnitorului Grigore al IV-lea Ghica şi prima femeie care a escaladat vârful Mont Blanc, pe 1 iunie 1860.
După 1870, Géza Kunn s-a stabilit la Mintia şi s-a căsătorit cu Vilma Kemény, fiica baronului Kemény de Magyar-Gyeno Monosto. Prezenţa lui aici a transformat localitatea într-un loc de pelerinaj pentru personalităţi din domeniul culturii şi ştiinţei. Printre acestea s-au numărat V. Zakrzewski – profesor la Universitatea din Cracovia, Al. Szilágyi – secretarul Societăţii Istorice, baronul Balázs Orban, A. Szecsen – mareşalul Curţii Imperiale. Frumuseţea conacului de pe malul Mureşului a fost admirată şi de preşedintele Societăţii Arheologice – Solyon Fekete, directorul Muzeului de Istorie şi al Şcolii reale din Deva – Teglas Gabor, savantul Sámuel Brassay – supranumit ultimul polimat al Transilvaniei („polimat" – persoană care are cunoştinţe multe şi variate). Prin imensa bibliotecă a Castelului de la Mintia şi prin salonul decorat cu portrete de familie şi cu obiecte preţioase au trecut şi prefectul George Pogany, subprefectul Coloman Barcsay, contele Coloman Esterhazy - directorul Muzeului Transilvaniei, Otto von Keller – profesor la Universitatea din Praga, Zsolt Beothy – profesor la Universitatea din Budapesta şi savantul norvegian Conrad Nielsen. Baronul Miklos Josika venea, şi el, adesea de la Brănişca la Mintia, uneori pe jos, alteori călare sau cu maşina, sau cu barca pe Mureş, ca să admire în special parcul din jurul castelului.
Speciile rare de plante şi arborii seculari pe care-i vedeai aici îţi luau ochii. Contele Kuun a dat copacilor numele celor mai mari scriitori maghiari decedaţi, mulţi dintre ei foşti prieteni. Exista, de pildă, Arborele lui Attila, în memoria lui Attila Gerando. Printre tufele de trandafiri, privitorul descoperea şi numeroase altare onorifice ori funerare. Géza Kuun a murit în 1905, pe 10 aprilie, şi a fost înmormântat la Cluj. Se spune că trupul contelui Géza a fost înmormântat la Cluj, dar inima sa a fost îngropată în cimitirul din curtea Bisericii Reformate din Mintia, alături de alţi membri ai familiei sale şi de foşti stăpâni ai Castelului."
Arhivele mai pomenesc printre proprietarii castelului şi pe Adalbert Fay, un apropiat al Împăratului Franz Iosef şi soţul surorii lui Géza Kuun. Acesta a stăpânit domeniul după moartea contelui care nu a avut urmaşi. El a îmbogăţit parcul conacului cu numeroase specii de arbori exotici. Era unul dintre cei mai mari specialişti în domeniul biologiei.
În 1908, domeniul de la Mintia a fost cumpărat de groful Horváth Toldi Rudolf. „În acte scrie că l-a cumpărat de la un moştenitor de-al soţiei lui Géza Kuun, un anume Joseph, care l-a înstrăinat din pricina problemelor financiare. S-a a plătit pe toată proprietatea 792.000 de forinţi din aur. Pe lângă asta, mai avea 10.000 de hectare de teren arabil, tot la Mintia." Horváth Toldi Rudolf a murit în 1931 şi a avut o fată şi un băiat. Fata i-a moştenit imensa colecţie de timbre – o raritate la vremea acea. Nepotul lui spune că avea toate mărcile poştale tipărite până în 1919, cu trei excepţii. Conacul a fost moştenit de fiul lui Rudolf, Istvan. El a fost ultimul proprietar al domeniului de la Mintia, până în 1945, când a apărut Legea Reformei Agrare.
În timpul comunismului, castelul a avut mai multe destinații. Până în 1989 a fost numit "Casa agronomului". În 2007 castelul i-a fost retrocedat fiului lui Horváth-Toldi Istvan, care, întors din Australia după 27 de ani, a început lucrările de restaurare, aproape finalizate în prezent, pentru a reda castelului și parcului ce îl înconjoară, strălucirea de odinioară.
Ansamblul castelului de la Mintia, format din castel și parc, este declarat monument istoric de importanță națională și universală, clasa A.

Sursă: Bicsok Zoltán și Orbán Zsolt, "Isten segedelmével udvaromat megépitettem...". Történelmi családok kastélyai Erdélyben. Gutenberg Kiadó, Csikszereda, 2011, pp. 246-248.

Foto: Cristina Budușan

Galerie foto

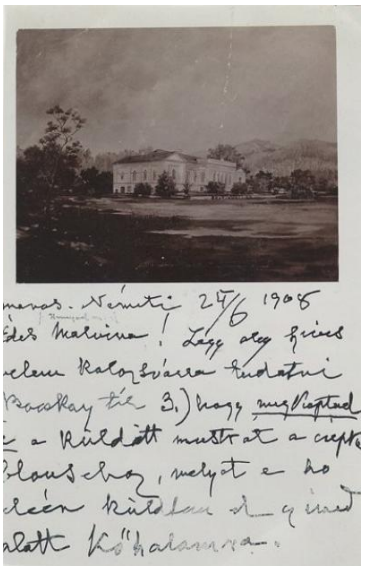

MAROS-NEMETI

Marosnémeti 1887-ben

